Oświadczenie złożone
przez senatorów
Annę Bogucką, Rafała Ambrozika, Włodzimierza Bernackiego, Krzysztofa Bieńkowskiego, Przemysława Błaszczyka, Jerzego Chróścikowskiego, Grzegorza Czeleja, Wiesława Dobkowskiego, Wiktora Durlaka, Leszka Galembę, Stanisława Gogacza, Macieja Górskiego, Jana Hamerskiego, Józefa Jodłowskiego, Andrzeja Kalatę, Stanisława Karczewskiego, Marka Komorowskiego, Waldemara Kraskę, Ryszarda Majera, Roberta Mamątowa, Andrzeja Pająka, Marka Pęka, Zdzisława Pupę, Jarosława Rusieckiego, Janinę Sagatowską, Michała Seweryńskiego, Wojciecha Skurkiewicza, Krzysztofa Słonia, Aleksandra Szweda, Kazimierza Wiatra i Jacka Włosowicza
na 13. posiedzeniu Senatu
w dniu 5 czerwca 2024 r.

Oświadczenie skierowane do marszałka Sejmu Szymona Hołowni, do prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska oraz do ministra spraw wewnętrznych i administracji Tomasza Siemoniaka

Oświadczenie w sprawie podjęcia natychmiastowych działań zmierzających do ochrony granicy państwowej, które jednocześnie nie będą naruszały interesów gmin graniczących z Białorusią.

Prezes Rady Ministrów Donald Tusk w dniu 29 maja 2024 r. zapowiedział utworzenie na terenie powiatu hajnowskiego oraz powiatu białostockiego wzdłuż granicy z Białorusią tzw. strefy buforowej, która miałaby mieć szerokość 200 m. W strefie miałby obowiązywać zakaz przebywania. Tego samego dnia Rządowe Centrum Legislacji opublikowało projekt stosownego rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji, które miało wejść w życie w dniu 4 czerwca br. Jednak 3 czerwca 2024 r. minister spraw wewnętrznych i administracji Tomasz Siemoniak potwierdził, iż trwają prace nad tym rozporządzeniem, i stwierdził, że rozmiar strefy buforowej ma być znacznie większy, niż wskazywał prezes Rady Ministrów. W niektórych miejscach jej szerokość ma wynosić nawet aż do 5 km od granicy państwa.

Dotychczasowe prace nad wprowadzeniem strefy buforowej pokazały, że strona rządowa nie liczy się z interesami mieszkańców 27 obrębów ewidencyjnych, które mają w niej się znaleźć. Nie przeprowadzono jakichkolwiek konsultacji z samorządami ani z mieszkańcami. Miejscowości znajdujące się w planowanej strefie buforowej położone są w regionie Puszczy Białowieskiej. Ich mieszkańcy w większości utrzymują się z dochodów pochodzących ze świadczenia usług turystycznych w okresie wakacyjnym. Wprowadzenie strefy buforowej w projektowanym zakresie byłoby równoznaczne z odcięciem lokalnej ludności od źródeł utrzymania. Z tego względu samorządowcy z terenów przygranicznych wystosowali apel do prezesa Rady Ministrów o wstrzymanie prac nad rozporządzeniem i przeprowadzenie konsultacji społecznych. Dopiero właśnie po tych wyraźnych głosach sprzeciwu strona rządowa postanowiła przeprowadzić konsultacje społeczne.

Jako senatorowie Rzeczypospolitej Polskiej uważamy, że utrzymanie bezpieczeństwa granicy zewnętrznej państwa jest jednym z najważniejszych zadań, jakie stoją przed rządem Rzeczypospolitej Polskiej. Poprzedni rząd, Prawa i Sprawiedliwości oraz Zjednoczonej Prawicy, wielokrotnie podkreślał, że sytuacja na granicy polsko-białoruskiej jest krytyczna. Wskazywano, że jest to wynik wojny hybrydowej prowadzonej przeciwko Polsce przez reżim rosyjski rękami białoruskich służb. W związku z kryzysem granicznym były podejmowane liczne działania zmierzające do ochrony granicy państwowej, m.in. wybudowano mur na granicy oraz skierowano wojsko do pomocy Straży Granicznej. Poprzedni rząd, dbając o bezpieczeństwo Polski, wspierał, w tym również finansowo, mieszkańców strefy nadgranicznej, co zminimalizowało negatywne skutki działań niezbędnych do ochrony granic państwa.

Politycy obecnej koalicji rządowej w latach 2021–2023 krytykowali działania rządu Zjednoczonej

Prawicy. Krytyka ta była całkowicie nieuzasadniona, stanowiła element cynicznej gry politycznej, która była nakierowana jedynie na osiągnięcie bieżących korzyści politycznych kosztem bezpieczeństwa państwa. Nie można również zapomnieć o tym, że politycy obecnej koalicji tolerowali ataki medialne na funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz żołnierzy Wojska Polskiego, niejednokrotnie sami się do nich przyłączając. Ataki na ludzi, którzy z narażeniem własnego zdrowia i życia każdego dnia dbali o bezpieczeństwo Polaków, należy uznać za haniebne. Liczymy, że powaga zaistniałej sytuacji na granicy zmieni sposób działania obecnej koalicji rządowej tak, by zawsze kierowała się ona interesem Polski, uwzględniając również interesy mieszkańców terenu, na którym zostanie wprowadzona strefa buforowa.

Z tych względów wzywamy marszałka Sejmu Szymona Hołownię, prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska oraz ministra spraw wewnętrznych i administracji Tomasza Siemoniaka do natychmiastowego podjęcia zmierzających do ochrony granicy państwowej działań, które nie będą naruszały interesów gmin graniczących z Białorusią. Żądamy wyłączenia z zakazu przebywania obszarów miejscowości znajdujących się w planowanej strefie oraz wprowadzenia stosownych odszkodowań z tytułu strat, jakie powstaną w wyniku wprowadzenia omawianego rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji.

Anna Bogucka
Rafał Ambrozik
Włodzimierz Bernacki
Krzysztof Bieńkowski
Przemysław Błaszczyk
Jerzy Chróścikowski
Grzegorz Czelej
Wiesław Dobkowski
Wiktor Durlak
Leszek Galemba
Stanisław Gogacz
Maciej Górski
Jan Hamerski
Józef Jodłowski
Andrzej Kalata
Stanisław Karczewski
Marek Komorowski
Waldemar Kraska
Ryszard Majer
Robert Mamątow
Andrzej Pająk
Marek Pęk
Zdzisław Pupa
Jarosław Rusiecki
Janina Sagatowska
Michał Seweryński
Wojciech Skurkiewicz
Krzysztof Słoń
Aleksander Szwed
Kazimierz Wiatr
Jacek Włosowicz